

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία

Vol 5, No 1 (2023)

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία: Ειδικό θεματικό τεύχος αφιερωμένο στην Ομ. Καθηγήτρια Ευγενία Φλογαίτη

Εισαγωγή στο ειδικό θεματικό τεύχος

Κώστας Γαβριλάκης, Μαρία Δασκολιά, Αναστασία Δημητρίου, Γεωργία Λιαράκου

Copyright © 2023

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Γαβριλάκης Κ., Δασκολιά Μ., Δημητρίου Α., & Λιαράκου Γ. (2023). Εισαγωγή στο ειδικό θεματικό τεύχος. *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία*, 5(1), 9–10. Consulté à l'adresse <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/enveducation/article/view/35872>

Εισαγωγή στο ειδικό θεματικό τεύχος

Είναι μεγάλη η χαρά μας που τόσο πολλοί, παλιοί και νέοι συνάδελφοι και συνεργάτες, καθώς και διδακτόρισες της Ευγενίας Φλογαΐτη ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας να συνεισφέρουν σε αυτό το ειδικό τεύχος του Περιοδικού «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την Αειφορία» που είναι αφιερωμένο σε εκείνη. Ο στόχος μας ήταν να προκύψει ένας συλλογικός επιστημονικός τόμος με κείμενα που καλύπτουν διαφορετικές διαστάσεις του πεδίου της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία, τις οποίες να φωτίσουν και ενημερώσουν. Η ανταπόκριση στην πρόσκλησή μας ήταν εντυπωσιακή, με τη συγγραφή δεκαπέντε άρθρων που καλύπτουν αντιπροσωπευτικά ένα ευρύ φάσμα από θέματα.

Ως Ομάδα Επιμέλειας, θέσαμε το γενικό πλαίσιο οριοθέτησης, πέντε άξονες από τους οποίους οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να επιλέξουν ελεύθερα το θέμα. Προσκαλέσαμε τους συγγραφείς να αναλύσουν και να τοποθετηθούν απέναντι σε επίκαιρα θέματα και ειδικές πτυχές της θεωρίας και της πράξης της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία ή να επισκεφθούν εκ νέου βασικά ζητήματα της προβληματικής και του παιδαγωγικού πλαισίου της υπό το πρίσμα σημαντικών πρόσφατων εξελίξεων και συζητήσεων.

Ξεκινώντας από την ενότητα «Βασικές έννοιες» συμπεριλάβαμε δύο αντίστοιχα βασικά κείμενα, το πρώτο με επιδίωξη να αποτυπώνει τη διαχρονική διαδρομή της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία (Α. Δημητρίου) και το δεύτερο να θέτει υπενθυμιστικά και να συζητά εκ νέου τους παιδαγωγικούς στόχους του πεδίου (Γ. Λιαράκου). Η ενότητα «Θεματικές» εκπροσωπήθηκε από επίσης δύο κείμενα, με το πρώτο να πραγματεύεται τη σχέση ανάμεσα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση για την αειφορία και την εκπαίδευση για την κλιματική αλλαγή με επίκεντρο την επιστημολογική φύση της κλιματικής αλλαγής και τις μαθησιακές προκλήσεις και ευκαιρίες που δημιουργεί (Μ. Δασκολιά) και το δεύτερο να ανιχνεύει τις αντίστοιχες συγγένειες και την αμοιβαία συμβολή με το πεδίο του θαλάσσιου γραμματισμού (Θ. Μόγιας). Με τέσσερα άρθρα και αντίστοιχες σε αριθμό επικεντρώσεις ακολουθεί η θεματική «Ικανότητες», με την σκυτάλη να παίρνουν διαδοχικά οι ικανότητες της δημιουργικότητας (Μ. Καλαφάτη), της συστημικής σκέψης (Β. Παπαβασιλείου), της κριτικής σκέψης (Τ. Παπανικολάου) και της ενσυνειδητότητας (Ι. Τσεβρένη). Η τέταρτη ενότητα, με τίτλο «Μέθοδοι», κάλυψε επιλεκτικά την προσέγγιση των βιωματικών εργαστηρίων Παρεμβαίνουσας μη Κατευθυντικότητας για την ανάπτυξη αξιών και ικανοτήτων της αειφορίας (Α. Γεωργόπουλος) και το μοντέλο CARE για την ανάπτυξη μαθητοκεντρικών και μαθησοκεντρικών δραστηριοτήτων και εμπειριών (Ν. Κωστούλα-Μακράκη & Β. Μακράκης), και τα δύο πάνω στη βάση σχετικής μακροχρόνιας πρακτικής και έρευνας. Τέλος, η μεγαλύτερη σε αριθμό παραγωγή κειμένων συνδέθηκε με την τελευταία ενότητα, «Αειφόρο Σχολείο», ως μια κατεξοχήν ενότητα στην οποία συνέβαλε προσωπικά με την έρευνα που πραγματοποίησε και προώθησε η ίδια η Ευγ. Φλογαΐτη. Στην ενότητα αυτή εκπροσωπήθηκαν θέσεις και ερευνητική γνώση που συνδέεται τόσο με το μοντέλο της ολιστικής σχολικής προσέγγισης (Α. Ζαχαρίου & Χ. Κάζη), όσο και με την έννοια του ίδιου του αειφόρου σχολείου (Χ. Κάτσενου) και άλλων εκπαιδευτικών οργανισμών μάθησης (Χ. Νομικού), αλλά και τη συνεργασία, ως αρχή και πρακτική, ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια (Ε. Ναούμ) και το σχολείο και την κοινότητα (Κ. Γαβριλάκης).

Ευελπιστούμε ότι αυτό το ειδικό θεματικό τεύχος, που αποτυπώνει μια σημαντική δημιουργική εκπροσώπηση της εγχώριας σύγχρονης σκέψης και προβληματικής στο πεδίο, θα δώσει την ευκαιρία στην Ευγενία Φλογαΐτη, προς την οποία απευθύνεται, να «συνομιλήσει» με τις ιδέες και το περιεχόμενο των κειμένων, αφού η ίδια ήταν και παραμένει ένα οξύ και ανήσυχο ακαδημαϊκό πνεύμα. Επιπλέον, όμως, ευχόμαστε να αποτελέσει ένα βασικό διδακτικό

εγχειρίδιο-βοήθημα για φοιτητές, προ- και μεταπτυχιακούς, καθώς και εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές του πεδίου της εκπαίδευσης για το περιβάλλον και την αειφορία.

Η Ομάδα Επιμέλειας του ειδικού θεματικού τεύχους

Κώστας Γαβριλάκης

Αναπληρωτής Καθηγητής
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μαρία Δασκολιά

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αναστασία Δημητρίου

Καθηγήτρια
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γεωργία Λιάρáκου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών